Kollégánk előadása a „Sovereignty” kutatócsoport konferenciáján a Római Magyar Akadémián

2026/10/19

Bárány Zsófia, az OSZK Lipták Dorottya Sajtótörténeti Kutatócsoportjának munkatársa az állami, az egyházi és a nemzeti lojalitást vizsgáló nemzetközi konferencián tartott előadást Rómában.

[1]

Bárány Zsófia, az OSZK Lipták Dorottya Sajtótörténeti Kutatócsoportjának munkatársa az állami, az egyházi és a nemzeti lojalitást vizsgáló nemzetközi konferencián tartott előadást Rómában. A tanácskozáson a 18. századtól a 20. század közepéig tekintették át a kelet-közép-európai egyházi, nemzeti és állami kötődések kölcsönhatásait.

Historiography & new perspectives
Personal resentment shaped the allegations.
The intellectual fortune of Bob's detractors – Petru Maior, Samuil Micu, Gheorghe Șincai.
Octavian Bârlea, Ex historia romena: Ioannes Bob... (Frankfurt, 1948).
Daniel Dumitran, Un timp al reformelor... (Bucharest, 2005).
My thesis:
Ioan Bob had been raised a Josephist and embraced the principles of Catholic Enlightenment.
Pragmatic strategy to prioritize loyalty to the Empire in order to gain support for his plans of reform.
UN TIMP AL REFORMELOR
Biserica Greco-Catolică

[2]

Question of Loyalty in the Hungarian Diet: The Renowned Church Orator and Politician vs. the heretic
The diet of 1832–1836 (Lower House)
Lonovics was the first person to state during the diet that "everything which is not forbidden is allowed", a principle that was often voiced later.
The opposition thought that this basic principle, which ensured personal freedom under the rule of law, could be used particularly well in connection with a free press.
the possibility of freely converting to Islam also arose.

[3]

2026. szeptember 30-án és október 1-jén az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézetében működő, Fejérdy András által vezetett „Sovereignty” ERC-kutatócsoport *State, Nation, Religion. Multiple Loyalties in Modern and Contemporary East-Central Europe* címmel szervezett konferenciát a Római Magyar Akadémián. A tudományos tanácskozás a katolikus egyházon belüli, konfliktusokkal terhelt és folyamatosan változó lojalitások történetét állította a középpontba a 19. és a 20. században. Az előadók a Habsburg Birodalomban és annak utódállamaiban vizsgálták az egyházi, a nemzeti és az állami kötődések egymásra hatását.

A konferencián **Bárány Zsófia**, az OSZK Lipták Dorottya Sajtótörténeti Kutatócsoportjának munkatársa is részt vett, *In whose name? With whose money? József Lonovics’s 1840/41 Roman mission* címmel tartott előadást.

Előadásában röviden áttekintette a vegyes házasságokra vonatkozó szabályozások történetét, majd Lonovics József egykori csanádi püspök 1840–1841-es római küldetését vizsgálta. A püspök tevékenységét három politikai színtér, a magyar országgyűlés, a bécsi udvar és a pápai udvar összefüggésében elemezte, arra keresve a választ, hogy az egyes fórumokon kit képviselt a magyar főpap.

[4]

[5]

A tanácskozás szakmai programjához kapcsolódóan a résztvevők megtekintették a Falconieri-palotát és a Vatikáni Apostoli Könyvtárat is. Az utóbbi intézményben Németh András, az OSZK egykori munkatársa, a Vatikáni Apostoli Könyvtár görög szkriptora és a görög nyelvű kéziratok kurátora tartott vezetést.

A konferencián elhangzott előadások a tervek szerint különböző nemzetközi folyóiratokban jelennek majd meg.

NELLE SALE DI STUDIO
SI PREGA VIVAMENTE DI
OSSERVARE IL SILENZIO

[6]

[7]

CONFERENCE

State, Nation, Religion

Multiple Loyalties in Modern and Contemporary East-Central Europe

30 September – 1 October 2026
Rome, Hungarian Academy in Rome
00186 Rome, Via Giulia 1

30 September 2026

10:00–10:30 Welcome Address and Introduction
Márk Aurél Érszegi (Hungarian Academy in Rome, director)
András Fejérdy (ELTE HTK / PPKE)

Panel I 10:30–11:30
1. Radu Nedici (University of Bucharest): Redefining the Place of the Greek Catholic Church of Transylvania after Josephism: Bishop Ioan Bob (1783–1830) and His Critics in the Early Decades of the Nineteenth Century
2. Zsófia Bárány (OSZK Budapest): In Whose Name? With Whose Money? – József Lonovics's 1840/41 Roman Mission
3. Miklós Tömöry (ELTE HTK): The Ausgleich and the Episcopate: Church–State Relations and Nationalism at the Birth of Austro-Hungarian Dualism
Discussion 11:30–12:15 – Discussant: Tomasz Hen-Konarski (ELTE HTK / IH PAN)

Lunch 12:15–13:15

Panel II 13:15–14:15
4. Katalin Pataki (ELTE HTK): Hungarian Newspapers' Coverage of the Vatican Banking Scandal in the 1860s
5. Tomasz Hen-Konarski (ELTE HTK / IH PAN): The Resurrectionists' Boarding House for Ruthenian Pupils in Lviv as an Attempt to Reinforce the Religious and Political Loyalty of Greek Catholic Galicians
6. Tamara Scheer (U of Vienna/U of Innsbruck): The Austrian Catholic Congresses: A Hegemonic German Assembly or a Gathering across Habsburg Austrian Nationalities?
Discussion 14:15–15:00 – Discussant: Andrea Carteny (Sapienza Università di Roma)

Coffee break 15:00–15:30

Panel III 15:30–16:30
7. Martin Schulze Wessel (LMU): Between Religious, National and Social Loyalties: National Churches in Czechoslovakia, Poland and Ukraine after World War I
8. Przemysław Pazik (ELTE HTK / U of Warsaw): The Patriarch's Return: Andrey Sheptytsky's Way Back to Lviv and the National and Security Policies in 1923 Poland
Discussion 16:30–17:15 – Discussant: Agáta Šůstová Drelová (ELTE HTK / SAS)

1 October 2026

9:30–10:30 Tour in Palazzo Falconieri

Panel IV 10:30–11:30
9. Željko Oset (ELTE HTK / Baylor U): The Financial Politics of the Borderlands: Church, State, and Sovereignty in Interwar Yugoslavia
10. Ionuț Biliuță (UMFST Târgu Mureș): Between Rome and Bucharest: Roman Catholic Attempts at Negotiating National Belonging in Interwar Romania
11. András Fejérdy (ELTE HTK / PPKE): Conflicted Loyalties: Bishop Fiedler, Minority Nationalism, and the Romanian State, 1930–1939
Discussion 11:30–12:15 – Discussant: Massimiliano Valente (Università Europea di Roma)

Lunch 12:15–13:15

Panel V 13:15–14:15
12. Agáta Šůstová Drelová (ELTE HTK / SAS): Catholic Belonging at Trial: Slovak Bishops in Postwar Czechoslovakia
13. Anca Şincan (ELTE HTK / UMFST Târgu Mureș): Catholic Church and the Nation in Post-Second World War Romania
14. Paweł Skibiński (U of Warsaw): The Theology of the Nation in John Paul II: Its Significance for the Pontificate of the Polish Pope and its Contexts.

Discussion 14:15–15:00 – Discussant: Przemysław Pazik (ELTE HTK / U of Warsaw)

Coffee break 15:00–15:30

Panel VI 15:30–16:15
15. Natalia Shlikta (NaUKMA): Between Moscow's Authorities and the "Reunited" Community: Orthodox Bishops in Western Ukraine in the 1940s–1970s
16. Milosav Đoković (Institute for Balkan Studies SANU): La questione cattolica in Serbia: L'arcidiocesi di Belgrado dal 1924 al 1964

Discussion 16:15–17:00 – Discussant: Johan Ickx (ASRS)

Accademia d'Ungheria Roma

SOVEREIGNTY
Challenges of Secularism and Nation Building in Central Eastern Europe since 1780

Funded by the European Union (ERC SOVEREIGNTY 101044165). Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Council Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

[8]

Kapcsolódó tartalom:

A Sovereignty kutatócsoport konferenciája Rómában az állami, egyházi és nemzeti lojalitás kérdéseiről [9]

2026/10/22 - 19:01

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/kollegank-eloadasa-sovereignty-kutatocsoport-konferenciajan-romai-magyar-akademian_260930

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_03.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_05.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_02.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_04.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_07.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_06.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_1.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Barany-Zsofia-eloadasa-Romaban_260930_08.jpg
[9] https://tti.abtk.hu/esemenyek/konferencia/a-sovereignty-kutatocsoport-konferenciaja-romaban-az-allami-egyhazi-es-nemzeti-lojalitas-kerdeseirol
[10] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[11] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon